Følg oss på Facebook http://ohif.no/

Ipraksis nyhetsbrev

Nr 4/20

Lederhylet

Koronasituasjonen har preget høsten og ikke minst foreningens gård i Rosenkrantz gate 7. Vi har med spenning studert mengden glassavfall på mandager, en god indikator på hvordan det står til hos våre leietagere i serveringsbransjen. Fra august har «vannstanden for glass» gått jevnt nedover på fjære sjø og i november stoppet opp på full tørke.

På linje med samfunnet for øvrig kaver foreningen i jevnlige brottsjøer og arrangementer som medlemsmøtet 12. november ble avlyst, mens hederstegnutdelingen til rørleggermester Anders Larmerud ble utsatt fra 10. november og til smittesituasjonen gjør det mulig å gjennomføre.

Kurset «Hva er bedriften din verd» ble gjennomført 28. oktober av undertegnede og revisor Fongaard fra KPMG. 8 medlemmer fra OHIF møtte frem og vi hadde en fin kurskveld i Håndverkersalen. Håndverksmesterens (eierens) og svennenes verdi ved et salg syntes stor og mekanismer for å sørge for at disse blir i bedriften og sikrer stabilitet fremover syntes høy enten bedriften blir solgt, eller eier selger seg ned. Kurset ga ikke svar på hva bedriften er verd, svaret på det er «at det kommer an på». Kurset forsøkt å belyse «hva det kommer an på». Noen hadde nok ønsket seg en multiplikator man kunne bruke på driftsresultatet, men jo enklere modell eller multiplikator man legger til grunn, jo enklere er det å bomme.

Det nærmer seg jul og vi ønsker alle våre medlemmer riktig god jul og godt nytt håndverksår! Vi håper det blir vaksinens år og at samfunnet lukkes opp igjen, til ny giv!

Ikke glem våre «Såkornmidler»

Minner om OHIFs «Såkornmidler» som skal gjøre det lettere å drive laugsaktiviteter som kurs, markeringer, utstillinger eller annet.

Midlene skal gjøre det lettere for laug å drive laugsaktiviteter som kurs, utstillinger, markeringer i lauget m.m.

Søknaden kan maximum tilsvare innbetalt årskontingent til OHIF - antall medlemmer lauget har i OHIF x 500 kr.

- Og det fordrer at lauget selv skyter til en like stor sum som det søkes om. Dette slik at en aktivitet der søknad blir godkjent finansieres 50% av OHIF og 50% av lauget.

Hensikten er å få til flere aktiviteter i laugene – tett på fagene og medlemmene – organisert av medlemmene. I praksis kan lauget ved dette såkorn-tiltaket få tilbake hele OHIF- årskontingenten til laugsaktivitet. Søknadene vil bli behandlet av representanter fra OHIF- styret.

La ikke «nullutslipsfrie-soner» komme som julekvelden på kjerringa

Nullutslippssoner er et av tiltakene i Oslos nye klimastrategi og strategien peker spesielt på tre området:

- Alle kjøretøy i Oslo skal være uten klimautslipp, og trafikken skal reduseres
- Oslo skal fase ut all bruk av fossil diesel på alle bygg- og anleggsplasser
- Mer klimavennlig forbruk og mindre avfall, og utslippsfri avfallsforbrenning

I budsjettet for 2021 får Bymiljøetaten (BYM) 4 millioner kroner for å lage et forslag til soner i byen der bare elbiler, hydrogenbiler eller kjøretøy med annen utslippsfri teknologi får kjøre. Målet for BYM er å kutte utslippene med 95% innen 2030 – Med innføring av nullutslippssoner innen 2023-2025. Hvilke områder dette vil omfatte er ennå ikke bestemt, men signalene tyder på at dette er innenfor Ring1.

Prosjekt «Bilfritt Byliv» har siden starten i 2016 hatt mange prosjekter gående. OHIF har drevet påvirkningsarbeid for medlemmene på følgende områder:

- Fjerning av 700 p-plasser – Oppretting av 127 næringsparkeringer med i dag 8 timer parkeringstid
- Endring av kjøremønster
- Beboerparkering
- Håndverkerkort
- Informasjonsdeling/kartsystemer/digitale parkeringsløsninger
- Ladestasjoner
- Utslippsfrie soner

**OHIF har ikke hatt påvirkningsmulighet i forhold til utbyggingen av sykkelstinettet og de ulemper det evt har gitt våre medlemmer.*

OHIF har deltatt i digitale informasjonsmøter, sendt inn innspill og hatt møte med medlemmer i foreningen som har engasjert seg i transport- og parkeringsutfordringene den 3. november.

Det er viktig for medlemmene våre å være informert og oppdatert i de endringene som byen er- og skal gå gjennom. Som et medlem så fint sa det: «Tenk langsiktig – og selg inn fremtiden».

OHIF har bedt Bymiljøetaten om å skynde seg langsomt i omstillingen til et grønnere og mere bærekraftig næringsliv. Dette for at bedriftene våre skal klare å omstille produksjon og arbeidsform uten å miste bedriftens bæreevne underveis. Vi tror at OHIFs medlemmer gjør sitt beste for å bytte ut bilpark, effektivisere transport og varelevering, omstille seg til miljøkrav og velge miljøvennlige produksjonsmetoder og varer – men, at de trenger hjelp til å gjøre dette på en god og smidig måte. Politikken må kunne møte dem i denne omstillingen slik at flere bedrifter vil kunne fortsette næringsvirksomhet i utslippsfrie soner og i bykjernene - Og kunne levere varer og tjenester til befolkningen på en effektiv og god måte.

OHIF mottar innspill fra våre medlemmer med takk. Vi trenger deres brukeropplevelser for å kunne drive politisk påvirkningsarbeid på en effektiv og god måte. Send gjerne inn ris og ros til firmapost@ohif.no – Vi tåler en «rak puck» ☺

Les mer om byrådets satsinger for å kutte klimagassutslipp vedrørende transport- og parkering, bygg- og anlegg, og avfallshåndtering her

Utdeling av ytrings- og varslingsprisen Stockmanns Hammer

«Den sterkeste mann i verden, det er han som står mest alene» - Dr. Stockmann.

Onsdag 14. oktober ble Varslings- og Ytringsfrihetsprisen Stockmanns Hammer delt ut under en høytidelig prisutdeling i Håndverkersalen.

Juryen for Stockmanns Hammer (hvor OHIF er engasjert) besluttet å dele ut to priser for 2019. Prisene ble tildelt elektromontør og tillitsvalgt Kristine J. Wendt og bygningsarbeider Adam Chylinski. De mottok prisen for sin modige bruk av ytringsfriheten og for å ha varslet om sterkt kritikkverdige forhold i byggenæringen.

I begrunnelsen til juryen står det blant annet at Wendt og Chylinski kan sies å representere to ytterpunkter i byggebransjen.

«Wendt jobber i det store og anerkjente firma Caverion, mens Chylinski jobbet i bemanningsselskapet Fagarbeideren AS, hvor ledelsen opererer delvis på den andre siden av lovens grenser. Wendt ble kraftig motarbeidet av ledelsen i Caverion når hun varslet om grove brudd på arbeidsbestemmelsene. Chylinski opplevde etter flere måneders arbeid å bli oppsagt og forsøkt sendt hjem til Polen uten lønn. Begge viste stort mot og handlekraft når de varslet om forholdene hos sine arbeidsgivere. For dette tildeles de prisen for 2019».

LO-rådgiver og jurymedlem Jonas Bals fikk gleden av å holde prisvinnernes tale. Han hyllet de to vinnerne som han mener har vist stort mot. **–** De har varslet om sterkt kritikkverdige forhold på sine arbeidsplasser. Gjennom det har de ikke bare gjort en viktig jobb for seg selv og sine kollegaer, men for hele det norske samfunnet. Vi er avhengige av arbeidsfolk som sier ifra, helst har fagforeningene i ryggen, og som blir lyttet til når de snakker, sa han til Byggeindustrien.no.

Caverion har endret praksis i etterkant av varslingssaken og at det jobbes hardt for at tilsvarende ikke skal skje i fremtiden.

Grunnet smittesituasjonen i forbindelse med Covid-19-utbruddet, kunne dessverre ikke Chylinski delta på utdelingen, men var til stede i en videohilsen. Han sendte en stor takk til alle sine medhjelpere i Norge, og oppmuntret andre arbeidere til å stå frem og varsle om urettmessige forhold i arbeidslivet. Wendt holdt en flott takketale som inkluderte et dikt hun hadde skrevet selv.

Bedriftsbesøk med byråder

I morgentimene 14. oktober fant næringsbyråd, finansbyråd, varaordfører, opplæringskontor for tømrerfag, opplæringskontor for elektro og Oslo Håndverks- og Industriforening, sammen hos Oslo Entreprenørbedrift på Voksen skole.

Initiativet kom opprinnelig fra varaordfører, Kamzy Gunaratnam, som ønsket et bedriftsbesøk til en Oslomodell-bedrift. Thomas Jacobsen fra Oslo Entreprenørbedrift ønsket oss alle velkommen. I tillegg til å fortelle om prosjektet, kunne han sammen med lærlinger fortelle hvordan Oslomodellen fungerte i praksis. Entreprenørbedriften hadde fått jobben på tross av at de ikke kunne tilby laveste pris til Undervisningsbygg, noe som mest sannsynlig ikke hadde skjedd før Oslomodellen ble gjeldende. Han understreket at det å satse på fast ansatte, fagarbeidere og lærlinger nødvendigvis krevde at man fikk en pris som dekket kostnadene ved faktisk å ha dette.

Jacobsen hadde et ønske om at bedrifter som Oslo Entreprenørbedrift ble tatt med på råd ved revisjon av Oslomodellen, ganske enkelt fordi de sitter med skoene på. Lærlingekravet på 10 % fungerte litt halvveis. De tekniske fagene fyller gjerne opp kvoten for bygghåndverksfagene. Ingen er tjent med om en entreprenørbedrift tar inn lærling kun for å oppfylle Oslomodellens krav – En slik lærling kan lett bli en ensom svale som ingen egentlig bryr seg om. Det viktige er at lærlingen faktisk lærer noe, fullfører fagutdanningen - og at bedrifter som satser på lærlinger for å utdanne egne fagarbeidere får reell markedstilgang. Bivirkninger av Oslomodellen bør søkes fjernet ved neste revisjon av modellen.

Både Jacobsen, opplæringskontoret for tømrerfaget og OHIF signaliserte at en pilot der et kommunalt foretak testet ut en prekvalifisering av bedrifter med høyt antall fagarbeidere, fast ansatte og lærlinger kunne være spennende. Tanken var at disse bedriftene igjen fikk konkurrere med hverandre på pris på for eksempel rammeavtaler. Hypotesen er et en høyere tilbudt timepris fra slike pre-kvalifiserte bedrifter likevel vil være god butikk for kommunen, fordi det kommunale foretaket kjøper inn håndverk til en vesentlig høyere produktivitet, selvstendig fagmessig utførelse og høy og varig kvalitet på leveransen. I vårt bruk- og kast samfunn er holdbarhet et nøkkelord. Holdbarhet er et resultat av fagkompetanse og et faglig godt utført arbeid.

Hvis kommunen ønsker fagarbeidere i Oslo må kommunen bidra til etterspørselen. Oslo Kommune må bruke sin innkjøpsmakt til å etterspørre håndverksbedrifter som helt reelt satser på fagarbeidere og lærlinger. Videre må kommunen tilby anstendige vilkår - og ikke vekte laveste pris som sterkeste foretrukne kvalitet. Lav pris og høy kvalitet har aldri gått hånd i hånd. Bygg som holder tre ganger så lenge og koster dobbelt så mye **er** god butikk! Nettopp fordi «bivirkningene» er rekruttering til fagene, et organisert arbeidsliv, mindre arbeidskriminalitet og en større miljøgevinst gjør det til en vinn – vinn for alle.

Finansbyråd Einar Wilhelmsen signaliserte at Eftas overvåkingsorgan, ESA, var begrenset begeistret for Oslomodellen. Men - Finansavdelingen mener ESA tar feil, og at det har vært helt nødvendig med svært strenge tiltak for å snu den uholdbare utviklingen de så i Oslo De mener historien viser at det var riktig og nødvendig: «Oslomodellen har nå virket ca. 3 år, det er ingen tvil om at modellen har vært avgjørende for å redusere risikoen for arbeidslivskriminalitet og sosial dumping vesentlig. Vi mener kravene som stiller er lovlige, og kommer til å følge denne prosessen tett fremover».

«Snekker Andersen og Yrkesprøven»- Nesten en julefortelling

Det er nå en gang en administrerende direktør som heter Andersen – Og dette er en annerledes førjulshistorie. (Det er Andersen selv som skriv):

Veien mot svennebrev i tømrerfaget som voksen er som livet selv, en tornefull reise, der det er lurt å ha vernesko, hørselvern, Kvikk Lunsj og godt humør.

Etter å ha søkt utdanningsetaten om å få gå opp til svenneprøven som praksiskandidat tidlig i høst, ble det gitt avslag. Isteden sendte de meg over til voksenopplæringen der en utmerket dame ved navn Tømmerbakke snappet opp henvendelsen og sendte meg opp til realkompetansevurdering og yrkesprøving på Hellerud VGS, hvor en like utmerket sensor ved navn Johnsrud tok imot. Der fikk jeg en svenneprøve «Søppelskur med pulttak, liggende kledning og 4 innfelte skråavstivere» i hånden, og vi avtalte at jeg fikk stå 3 dager alene i tømrerhallen på Hellerud å bygge prøven av restematerialer fra skolen. Jeg ble bedt om å oversende en arbeidsplan for produksjonen, arbeidstegninger i målestokk, materialliste og kappliste til sensorene i forkant. Dette gjorde jeg, og hadde tre fine dager med lukt av tre i nesa og hodet fullt av vinkler og inndeling av tømmermannskledning på taket. Stadige besøk av sensor Johnsrud var oppkvikkende avbrekk i byggingen, samt matpakke med yrkesfaglærerne i kantinen.

Da begge sensorene hadde sirklet hvileløst i ring rundt søppelskuret en halvtimes tid fredag ettermiddag, kikket på tegninger og spurt rundt, oppsummerte Johnsrud med at resultatet av yrkesprøvingen stod mellom bestått og bestått meget godt. Dette var gode nyheter for kandidaten som takket og bukket og ga sensorene hver sin Kvikk Lunsj.

Dette har vært en spennende reise inn i tømrerfaget, og forhåpentlig er svenneprøven nå nært forestående. Jeg blir ofte spurt om det ikke er veldig gøy å tømre. Da svarer jeg at det minner i grunn mye om hardt arbeid. Jeg blir kanskje den første som må bestå to svenneprøver for å få ett svennebrev, men realkompetansevurdering tror jeg har et uforløst potensiale. Svenneprøveoppgaven gitt som yrkesprøving var veldig grei fordi det er en helt transparent oppgave, der ingen feil eller skjevheter kan skjules.

«Der intet kan skjules er det godt håndverk vises.»

Og nå når det begynner å snø, mer og mer, så rusler Andersen hjem til familien for å ferie jula der.

En julehilsen fra Oslo Håndverker Sangforeningen

Oslo Håndverker Sangforening *(OHS) er et mannskor stiftet i 1845 av Johan Gottfried Conradi. Koret var opprinnelig tilknyttet Christiania Haandværkerforening og mesterlaugene, men er i dag frittstående og har medlemmer fra alle yrkesgrupper. Korets historie videreføres ved å bruke «Sangerlauget» og «Mestersangere» om koret og dets medlemmer. Oslo Håndverker Sangforening deltar hvert år i den offisielle feiringen av 17. mai i Oslo med sang på Vår Frelsers gravlund, og foran Stortinget og Slottet (Wikipedia).*

Oslo Håndverker Sangforening (OHS) som er 175 år i 2020, har på grunn av dagens smittesituasjon sett seg nødt til å kansellere årets julekonserter i Trefoldighets kirken og Gamle Aker Kirke. Men fortvil ikke - Koret kommer sterkere tilbake i 2021. I mellomtiden kan dere følge oss på Facebook hvor vi legger ut forskjellige musikalske snutter nå i førjulstiden.

Vi ønsker alle tidligere- og nye medlemmer - Og tilhørere - en riktig god og fredfylt julehøytid

Med hilsen Oslo Håndverker Sangforening

VIS-Utstillingen

VIS-Utstillingen ble åpnet den 16. november i all stillhet på Nye Deichmanske i Bjørvika. Grunnet Covid-19-utbruddet ble det ingen fasjonabel åpning – ei heller har vi mulighet til å markedsføre det. Utstillingen vil bli stående frem til 28. januar - og det er mulig å se utstillingen på eget initiativ med de restriksjonene som biblioteket setter til enhver tid.

Bo Bedre har skrevet om utstillingen:

«Hvordan kan vi få tradisjonshåndverk og design til å blomstre, og gi omverdenen et positivt og spennende bilde av mulighetene? Hvordan jobber vi for innovasjon og nye bedrifter i fremtiden? Disse spørsmålene er utgangspunktet for Vis - et fellesprosjekt fra Håndverkssenteret ved Edvard Munch videregående skole i samarbeid med Oslo Håndverks- og Industriforening (OHIF) og Skedsmo videregående skole».

Les mere her

OHIFs Julequiz

1. Hvorfor hadde OHIF flest medlemmer mellom 1916 til 1927?
2. Hvem bestilte maleriene i Laugsalen?
3. Hvem malte maleriene i Laugsalen?
4. Hvilket av laugene har flest medlemmer?
5. Hva heter boken til Sidsel Meyer som handlet om dameforeningens arbeid?
6. Hvem var det som kom på begrepet Kloke-Innkjøp som ble starten på Oslomodellen?
7. Hvem får svenneprøvemedaljen til OHIF i år?
8. Hvor mange hederstegnmedlemmer har OHIF?
9. Hvilket år kjøpte foreningen Rosenkrantz gate 7?
10. Hvor mange svennebrev har styreleder i OHIF?
11. Hvilket bakeri er Norges eldste?
12. Hvem laget en gave til Dronningens 75-årsdag med norske periodoter?
13. Hvem av våre medlemmer fikk Kongens Fortjenestemedalje i 2016?
14. Hvilken julesang er meitemarkens favoritt?
15. Hvem av våre medlemmer har hatt tittelen «ÒLeder for H. M. dronningens kammertjenesteÓ»?
16. Hvor mange reinsdyr har julenissen?
17. Hva er en «murer» når vi **ikke** snakker om fagmannen?
18. Hvilket uvanlig navn har sønnen til Elon Musk?
19. Hvilken kongelighet besøkte åpningen av Husflidslagets utstilling i 1939 i Håndverkeren?
20. Hvilket jubileum har Oslo Håndverker Sangforening i år?

Med de beste ønsker for julen og det nye året!

Oslo Håndverks- og Industriforening

Eivind og Hilde

Fasit: 1. Forbudstid og lov å servere alkohol i bakgården. **2.** OHFIs Damefore ning. **3.** Al Rolfsen. **4.** Byggmesterforbundet Oslo og Akershus. **5.** Vær god mot de gamle. **6.** Asmund Østvold i OHIF-styret. **7.** Bakersvenn Ida Birgitte Vonheim. **8.** 33 med den som blir utlevert i 2020. **9.** 1881. **10.** Espen Lynghaug har svennebrev både som slakter og pølsemaker. **11.** Baker Hansen AS. **12.** Bugge & Authen Juvelverkstad. **13.** Tømrer Arvid Sørgaard. **14.** «Deilig er jorden». **15.** Kjole- og Draktsyer Sidsel Wiborg. **16.** 9. **17.** En langpils 0,7. 18. XÆA-12 (Nei, vi tuller ikke). 19. Kronprinsesse Märtha. 20. 175-års jubileum